

Op bezoek bij Charles Wauters, NatuurApotheek in Pijnacker

Prachtige middelen die meer **kracht** geven

Mineralen, vitaminen, paddenstoelenextracten, kruiden uit China, India en Europa in allerlei vormen: je kunt het zo gek niet bedenken of de NatuurApotheek in Pijnacker kan ze leveren, in alle gewenste combinaties en in elke toedieningsvorm. Of het nu als poeder, zalf, tablet of tinctuur moet, het kan allemaal. De apotheek is voor Nederlandse begrippen uniek. "Ik ken eigenlijk maar één vergelijkbare onderneming", zegt eigenaar Charles Wauters, "en die zit in Duitsland." Tekst en foto: Jan van Klinken

Apotheker Charles Wauters met op de achtergrond de kast met kruiden waarin een robot combinaties samenstelt.

Bij het woord natuurapotheek ben je geneigd te denken aan een nostalgisch pand dat ruikt naar kamille en jasmijn, waar achterin de zaak een man met een brillette met vijzel en stamper blaadjes fijn stampet en de stoffen op een ouderwetse weegschaal deponert. Vraag hem of hij een middel heeft tegen netelroos en hij trekt zo een paar potten open. Geen aandoening of hij weet er wel een middelje tegen. De vloer kraakt onder zijn voetstappen en als er een klant binnenkomt, klingelt een koperen belletje. Wie zo'n entourage verwacht bij de apotheek van Charles Wauters, zal zijn beeld drastisch moeten bijstellen. Het bedrijf is gehuisvest op een afgelegen industrieterrein in een anoniem gebouw, waar mensen in witte jassen druk bezig zijn achter computers en voortdurend bestellingen verwerken die digitaal, per fax, per post of telefonisch binnenkomen. De apotheek is voorzien van uiterst geavanceerde apparatuur en is waar mogelijk geautomatiseerd.

Combinaties

Vele honderden potjes, doosjes en flesjes verlaten wekelijks het pand. De cliëntèle bestaat uit artsen, therapeuten en particulieren. De afgeleverde preparaten kunnen bestaan uit enkelvoudige middelen, zoals een vitamine of een mineraal, maar dat is niet waar de NatuurApotheek zijn reputatie aan te danken heeft. Wauters en zijn medewerkers zijn vooral gespecialiseerd in combinaties van preparaten. Formules, heten die in het jargon. Zoveel gram van dit en zoveel gram van dat. Antibiotica, bètablokkers, statinen of andere reguliere middelen zijn hier niet verkrijgbaar. Alleen orthomoleculaire en oosterse en westerse fytopreparaten zijn leverbaar. Homeopathische middelen behoren evenmin tot het assortiment. "We kennen in Nederland een uitstekende homeopathische apotheek in Heiloo. Dan hoeven wij dat niet ook nog eens te

doen", legt Wauters uit. Zijn kantoor getuigt van een grote drang naar kennis. Behalve een bibliotheek herbergt het vertrek forse stapels literatuur, hier en daar wat potten en vooral veel ordners. Wauters is een professional die op natuurgeneeskundig gebied alles weet. Nou ja, laten we zeggen: bijna alles. "Dat zal hij zelf nooit toegeven", tekent zijn vrouw Nicole aan. "Daar is hij te bescheiden voor." En inderdaad, hij wimpelt de suggestie dat hij een wandelende encyclopedie is, onmiddellijk af. "Ik weet vaak wel waar ik iets vinden kan. Welke betrouwbare boeken er zoal zijn en waar ik goede informatie op internet kan verwachten. Maar als hier straks een opvolger komt, dan leert die ook weer snel de weg vinden. Nee, zo bijzonder ben ik niet."

Boycot

Toen Wauters in 1980 een apotheek in Schiedam overnam, had hij niet gedacht dat hij nog eens volledig in de kruiden, vitaminen en mineralen zou belanden. Hij schatte in dat reguliere preparaten de hoofdmoot van zijn omzet zouden vormen. In eerste instantie was dat ook zo. Sterker nog, homeopathische middelen verkocht hij niet of nauwelijks. Wat bleek? Ze werden min of meer geboycot. Dat kwam doordat leden van de farmaceutische vereniging in de regio Rotterdam automatisch lid waren van de Vereniging tegen de Kwakzalverij. Geen apotheek die het in zijn hoofd haalde om van de gebaande reguliere paden af te wijken. Dan dreigde de schandpaal van de kwakzalverbestrijders.

Wauters: "Al vrij snel kreeg ik lucht van die boycot en ik kon daar slecht tegen. Ik vond dat minachting van de patiënt. Die kiest in vrijheid voor een therapeut en die moet de middelen kunnen voorschrijven die hij aangewezen acht. Ook al geloof je zelf niet in de werkzaamheid, dan heb je in principe de taak om kwaliteit te leveren." Wauters ging gewoon zijn eigen gang

en verbreedde zijn assortiment met homeopathische middelen. Al snel kreeg hij klanten uit de hele regio, tot en met Hellevoetsluis toe. Anderen vroegen om kruiden en ook ontstond er vraag naar de preparaten die Cornelis Moerman voorschreef. "Die zat hier bij wijze van spreken om de hoek. In mijn studententijd had ik al een zekere interesse ontwikkeld voor natuurgeneeskunde. Ik ging de boekjes van en over Moerman lezen omdat ik wilde begrijpen wat ik afleverde."

Chinese kruiden

Het zoeken van betrouwbare leveranciers was nog een hele klus. Wauters kwam op zijn zoektocht vaak in Duitsland en België terecht. Op zeker moment kruisten ook therapeuten die waren gespecialiseerd in de Chinese kruidengeneeskunde, zijn pad. "Dat was ook weer helemaal nieuw voor me. Ik wilde eraan meewerken maar ik wilde geen rommel verkopen. Er is genoeg op de markt maar ik deed en doe alleen zaken met leveranciers die een constante kwaliteit leveren en hoge eisen stellen aan de veiligheid."

Langzaam maar zeker groeide hij in het vak. Zijn kennis werd verbreed en hij ontdekte tal van literatuurgingen. "Je moet precies weten waarmee je bezig bent", legt hij uit. "Van een apotheek mag je verwachten dat hij de medicatie bewaakt. Als een therapeut bijvoorbeeld een middel voorschrijft met een stof die laxerend werkt en een andere stof die juist obstipatie veroorzaakt, dan moet ik dat signaleren. Dan bel ik die therapeut en vraag om een toelichting. Het kan een vergissing zijn maar er kan ook goed over nagedacht zijn. Dat is wat je weten wilt. En je moet natuurlijk kunnen reageren op wat de patiënt verder nog slikt. Hoe zit het met de wisselwerking?"

Naar Pijnacker

Hij leerde op die manier welke therapeuten hun vak verstonden en welke maar wat aan knoelden. Belangrijke criteria zijn voor hem of iemand lid is van een beroepsvereniging en een gedegen opleiding heeft gevolgd. Om zelf zijn kennis te vermeerderen, volgde hij cursussen en congressen. Zijn naam werd bekend in kringen van artsen en therapeuten. De vraag bleef maar toenemen. Zijn pand in de binnenstad van Schiedam stond op zeker moment tot de nok toe vol. Het kon zo niet verder. In 2002 waagde hij de sprong naar Pijnacker, waar hij zich vestigde op het industrieterrein. De gewone apotheek liet hij helemaal los. Voortaan legde hij zich uitsluitend toe op natuurgeneeskundige en orthomoleculaire middelen.

Het duurde vier jaar voordat de apotheek het break-even-point passeerde. In die periode kwam ook zijn vrouw – eveneens apotheek – de gelederen versterken. Anno 2012 werken er 20 mensen en is de naam van de NatuurApotheek wijd en zijd bekend. Zozeer zelfs dat andere apothekers de term als soortnaam gebruiken. "Officieel mag dat niet", glimlacht Wauters.

"De naam 'natuurapotheek' hebben we laten beschermen. We moeten maar weer eens wat briefjes versturen."

'Geen basale nieuwsgierigheid'

Om misverstanden te voorkomen benadrukt Wauters dat hij niets tegen de reguliere geneeskunde en medicijnen heeft. "Integendeel, de huidige farmacie is vele malen veiliger dan toen ik 35 jaar geleden het vak instapte. Het ontwikkelen van nieuwe geneesmiddelen op chemische wijze is ook vele malen moeilijker geworden en aanzienlijk duurder." Wat hij van reguliere artsen niet begrijpt, is dat ze zo weinig

*'Plant was altijd
al rode draad
farmacie'*

Rembert Dodoens, de man van het Cruydtboek uit 1554.

doorvragen. "Als je vaststelt dat een patiënt ook andere middelen gebruikt dan je zelf voorschrijft en daar beter van wordt, wil je toch weten hoe dat komt? Een beetje basale nieuwsgierigheid is wat ik mis. Ik adviseer nogal dringend dat mensen hun behandelend arts informeren over de complementaire middelen die ze gebruiken.

Slechts een enkele arts wil in zo'n geval meer weten. Onbegrijpelijk."

Waar hij slecht tegen kan, is de lacherige sfeer rond natuurgeneeskunde. "Veel medici gaan er voetstoots vanuit dat het meeste flauwekul is. De werkzaamheid van een deel van de toegepaste kruiden is echter wetenschappelijk bewezen, een ander deel wordt gebruikt vanwege de positieve ervaringen die ermee zijn opgedaan in de traditie. Dat is vrij normaal. Zo werkt de reguliere geneeskunde ook. Ook daar is niet alles wetenschappelijk bewezen."

Prachtige middelen

Wat hij zelf zou doen als bij hem de diagnose kanker zou zijn gesteld? Wauters hoeft niet lang na te denken. "Het hangt er uiteraard vanaf hoe agressief de ziekte is maar als ik tijd zou hebben, zou ik zoveel mogelijk doen: raadplegen van deskundigen in westerse fytotherapie, traditionele Chinese geneeskunde, Ayur Veda, orthomoleculaire geneeskunde, alles zonder de controle van de westerse reguliere geneeskunde te verliezen natuurlijk. Dat kost inspanning en je moet goed opletten maar op die manier word je wel ervaringsdeskundige voor je eigen lijf. We hebben hier prachtige middelen die je meer kracht geven en je immuunsysteem sterker maken. Je immuunsysteem krijgt alleen al vanwege de impact van de mededeling 'u heeft kanker' een behoorlijke opdoffer."

*Geen vizel
en stamper
maar unieke robot*

De grootste kracht zit in de visie van Wauters uiteindelijk in de patiënt zelf. "Ga wat mij betreft naar Lourdes. Het maakt niet uit. Als het je kracht geeft, helpt het je."

Hoewel hij wat preparaten betreft voorzichtig is met algemene adviezen omdat er vanwege de aard van de ziekte en van de patiënt altijd sprake moet zijn van maatwerk, zijn er bepaalde middelen die hij vrijwel iedere kankerpatiënt kan aanraden. Een meta-analyse heeft uitgewezen dat alle formules waar (voor een groot deel) Astragalus in zit, een gunstige invloed hebben op de kankerbehandeling. Ook sommige paddenstoelen zoals Coriolus en verder middelen als Echinacea zijn

aanraders. "Een probleem bij een tweede of derde chemokuur is dat patiënten vaak te weinig witte bloedlichamen hebben. Gevolg is dan dat de chemokuur moet worden uitgesteld en dat zelfs het aantal moet worden opgehoogd. Als wij ervoor kunnen zorgen dat het bloed in orde is, dan hoeft dat niet. Dat zijn dingen die gebeuren."

Rode draad

Zijn vrouw Nicole, die de rondleiding door het bedrijf verzorgt, laat vol trots het paradepaardje van het bedrijf zien: een robot die de bestelde kruidencombinaties gereed maakt. Het apparaat, ooit bedacht door Charles Wauters en speciaal voor de NatuurApotheek gemaakt, zoekt van potje naar potje. Het stelt tientallen combinaties per dag samen.

Bij de balie staat Nicole even stil om te wijzen op een boek zo dik als een Statenbijbel: een kruidencyclopedia uit 1554. Ze zegt: "Daar staat veel in dat klopt met de inzichten van nu. Immers, de plant is altijd de rode draad geweest in de farmacie."